

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XXVI. Prophetia Habacuc,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

reliquiis suscitandus erat Messias, qui rore gratiae caelestis orbem universon irrigaturus erat & fecundaturus; de quo in eandem sententiam differit Psalmus septuagesimus primus: *Descendet sicut pluvia in vellus, & sicut stillicidia stillantia super terram.*

- Psal.** 71. 6. Christi praeterea venturi mysterium septimo capite tangit Michæas, cum Ecclesiae instaurationem per Christum futuram nuntiat his verbis: *Dies, ut adificetur maceria tua.* Id ad Christum Judæos quosdam retulisse scribit Hieronymus. Nec dissimilis illa est Amosi de Christo propheta, quam supra attulimus: *In die illa suscitabo tabernaculum David, quod cecidit, & reedificabo aperturas murorum ejus, & ea quae corruerunt instaurabo, & reedificabo illud sicut in diebus antiquis.* Addit Michæas: *In die illa longe fiet Lex: par illud quod supra, & hic, & Isaïas de Christo cecinerant: De Sion egredietur Lex, & Verbum Domini de Jerusalem: & deinde: Magnificabitur usque ad terminos terrae: paria & in Psalmis, secundo, & centesimo nono, Christi $\alpha\epsilon\gamma\gamma\omega\sigma\iota\sigma\iota\varsigma$ vidimus: Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus; praedicans praeceptum ejus: tum: *Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion: dominare in medio inimicorum tuorum.* Quod autem subjungit Michæas, ad Ecclesiam remotas gentes transiurus, *A civitatibus munitis usque ad flumen, & ad mare de mari, & ad montem de monte; idem de Christo praedictum extat Psalmo septuagesimo primo: Et dominabitur à mari usque ad mare, & à flumine usque ad terminos orbis terrarum: idem & apud Zachariam: Loquetur pacem gentibus, & potestas ejus à mari usque ad mare, & à fluminibus usque ad fines terrae.* Sequitur apud Michæam: *Et terra erit in desolationem: nempe id quoque post Christum Daniel eventurum monuit. Christum deinde adhortatur Propheta, ut Pascat populum in virga sua, gregem hereditatis suae: de quo videlicet supra fuerat vaticinatus: Et stabit, & pascet in fortitudine Domini; pastorale officium, juxta Prophetarum omnium consensionem, Messiae adscribens. Respondet Christus: Secundum dies egressus tuae de terra Aegypti ostendam ei mirabilia: sic in eodem septuagesimo primo Psalmo, qui Christum $\alpha\epsilon\gamma\gamma\omega\sigma\iota\sigma\iota\varsigma$: *Benedictus Dominus Deus Israël, qui fecit mirabilia nomen sic & apud Joëlem, illic ubi Messiam ab eo praenuntiarum diximus: Laudabitur nomen Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum.* Pergit Michæas: *Videbunt gentes, & confabundentur super omni fortitudine sua, ponent manus super os, aures eorum surdas erunt; lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia terra perturbabuntur in adibus suis, Dominum Deum nostrum formidabant, & timebunt te: his consentanea Psalmus idem septuagesimus primus suppeditat: Coram illo procident Aethiopes, & inimici ejus terram lingent: Reges Tharsus & insulae offerent, Reges Arabum & Saba dona adducent, & adorabunt eum omnes reges terre, omnes gentes servient ei: cui simile est & istud Isaïas de Messia: Et erunt reges nutritii tui, & reginae nutrices tuae vultu in terram densissimam adorabunt te, & pulverem pedum tuorum lingent.* Facit huc quoque illud Osæ, Christi $\alpha\epsilon\gamma\gamma\omega\sigma\iota\sigma\iota\varsigma$: *Et post hac revertentur filii Israël, & quarent Dominum Deum suum, & David regem suum, & paventur ad Dominum.* Flagitiorum deinde veniam per Christum nobis largiendam promittit Michæas, quod passim de eo Prophetae humano generi spondent. Ac demum quae de venturo Christo, sub jurisjurandi lege, Abrahamo & Jacobo promissa sunt, effecturum eum asseverat.**

Prophecia Habacuc, Hab. 2. 3. **XCVI.** Secundo capite Habacuc haec leguntur: *Adhuc visus procul, & apparebit in finem, & non mentietur: si moram fecerit, expecta illum, quia veniens veniet, & non tardabit.* Quibus Messiae adventum praedici consentiunt Ebraei Interpretes & Christiani. De Christianis dubitatio nulla est, qui Pauli auctoritatem secuti, vel ad Christi salutarem illapsum in animos hominum spectare ista censuerunt, vel ad ejus descensum in terras: quod & in Thalmudici libri Sanhedrin postremo capite, & apud R. Selomoh discrete docetur.

Hab. 3. 13, 18. Nec mysterio caret illud, quod extat in oratione Habacuc: *Egressus es in salutem populi tui, in salutem cum Christo tuo.* Scio nonnullos hic Josuam notatum arbitrari, qui tamen unctus non fuit, nec Unctus dici potuit, nisi $\chi\epsilon\tau\omega\sigma\iota\sigma\iota\varsigma$, & latiori significatione; quemadmodum in Paralipomenis quicumque exierunt de Aegypto, Christi vocantur, ut adnotat Hieronymus. Alii ad Davidem id flectunt. Utrumque certe Christi Jesu figuram gessisse diximus: cujus nomen cum & significationem habeat salutaris, quae hic promittitur, aptius ei videtur locus quam Davidi convenire; aptius etiam quam Josuae, cui minus proprie quam Jesu competit Christi nomen. Itaque sic comma illud reddebat Sexta Editio, Hieronymo teste: $\epsilon\gamma\gamma\omega\sigma\iota\sigma\iota\varsigma \eta\epsilon \sigma\omega\sigma\iota\varsigma \tau\omega\sigma\iota\varsigma \lambda\alpha\omicron\upsilon\sigma\iota\varsigma \delta\iota\alpha \iota\omega\sigma\iota\varsigma \chi\epsilon\tau\omega\sigma\iota\varsigma \sigma\upsilon\upsilon$. *Existi ad servandum populum tuum, per Jesum Christum tuum.* Et ad Messiam quoque id Ebraei retulerunt. Facit huc & id quod paulo post subnectit Habacuc: *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Jesu meo.* Scio Ebraice scriptum esse יְהוֹשֻׁעַ , & ex nomine communi יֵשׁוּעַ , nomen proprium esse factum; sed ta-

men ex adjunctione alterius prophetiae & utriusque ἀντιλογίᾳ, Christus utrobique homini non luscitioso videbitur expressus. Jonathan certe posteriore hoc loco, itidem ut priore, Christum reddidit.

XXVII. De Messie adventu Sophoniae quoque vaticinatio extat tertio capite, *Prophetia* ait enim ex Domini persona: *Reddam populis labium electum, ut invocent omnes in no-* *Sophonia,*
mine Domini, & serviant ei humero uno. Nomen Domini hoc loco Regem Mes- *Soph. 3. 9, &*
siam signare traditur in Beresich Rabba, & in Pulvere aromatico R. Machir, totam *seq.*
que hanc prophetiam Christo adjudicasse Judaeos testificantur. Recte sane, comple-
tam enim prophetiam hanc fuisse novimus in mirifica priscorum Christianorum con-
cordia, quorum erat *cor unum & anima una.* Pergit Sophonias: *Ultra flumina Ezbio-* *Soph. 3. 10.*
pis, inde supplices mei, filii disperforum meorum deserent munus mihi: simile illud è Psal-
mo quadragesimo quarto, qui Messiae *περλεπκός* est: *Filii Tyri in maneribus vultum* *Psal. 44. 33.*
tuum deprecabuntur, omnes divites plebis: simile quoque initio sexagesimi capitis de
Christo Isaias praedicat, quod & in Eunuchio Candaces Reginae exitum habuit. Spon-
det deinde Sophonias altam pacem reliquius Israelis: *Quoniam ipsi pascuntur & acimba-* *Soph. 3. 13.*
bunt, & non erit qui exterreat: quod Christi eventurum temporibus pollicentem
itidem Michaeam audivimus, cum diceret: *Et sedebit vir sabius vitam suam, &* *Mich. 4. 4.*
sabius sicum suam, & non erit qui deterreat. Israelii postmodum promittit Sopho-
nias, futurum ut in medio ejus sedem suam Messias constituat: quod & apud
Zachariam semel iterumque reperitur: *Et habitabo in medio tui:* & apud Ezechielem: *Zach. 2. 10, 11.*
Et erit tabernaculum meum in eis: quod & Discipulis suis Christus Jesus promittebat: *Ezech. 37. 27.*
Et ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem seculi. Quod adjicit *Matth. 28. 9.*
deinde Propheta: *Salvabo claudicantem, & eam qua ejecta fuerat congregabo, &* *Soph. 3. 19.*
ponam eos in laudem: hoc idem pene *ἰωβλεξῆι* apud Michaeam de Christo praedictum *Mich. 4. 6.*
supra vidimus.

XXVIII. Expectati Christi mysterium clarissima prophetia & celeberrima Ag- *Prophetia*
gæus explicavit. Nam primum cum ait: *Verbum quod pepigi vobiscum, cum egredere mini* *Aggæi,*
de terra Egypti, & spiritus meus erit in medio vestrum, nolite timere: Ebrais in memo- *Agg. 2. 6, &*
riam revocare velle videtur nobile hoc vaticinium Mosis de Christo: *Prophetam de gente* *seq.*
tua, & de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies. Huic *Deut. 18. 15.*
vaticinio subobicure repetito subjungit Aggæus: *Hac dicit Dominus exercituum: Adhuc* *Agg. 2. 7, &*
unum modicum est, & ego commovebo caelum, & terram, & mare, & aridam, & movebo *seq.*
omnes gentes: & veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria, dicit
Dominus exercituum. Meum est argentum, & meum est aurum, dicit Dominus exercituum.
Magna erit gloria domus istius novissime plusquam prima, dicit Dominus exercituum: & in
loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum. Hanc orbis commotionem Christo ac- *Ebr. 12. 25, &*
commodat Paulus in Epistola ad Ebraeos, cujus, aliorumque Novi Testamenti Scri- *seq.*
ptorum in Vetere explicando auctoritati multum tribuo, quod, ut superius saepe di-
xisse memini, receptas & pervulgatas hac aetate opiniones videantur secuti, nec enim
in nascentis Ecclesiae primordiis, cum undique & ab Ethnicis, & acrius etiam à Ju-
daeis ea oppugnaretur, tutum fuisset prisci Fœderis testimoniis abuti, & vulgo probatas
interpretationes pervellere. *Desideratus autem gentibus,* is ipse est quem Patriarcha
Jacob futurum Expectationem gentium moriturus promissit. Is est de quo praedixit *Gen. 49. 10.*
Isaias, ita ut verba ejus Paulus representat: *Exurgat regere gentes, in eum gentes spera-* *Isa. 11. 10.*
bunt: & qui Beata spes à Paulo ipso appellatur. Templo autem secundo novam per *Rom. 15. 12.*
Christum conciliatum iri gloriam vetustissimi Ebraei fatebantur: quam doctrinam re- *Tit. 2. 13.*
centiores pessumdede-
runt, secundi Templi majorem fuisse gloriam fingentes quam
primi, quod diutius aliquanto perseveraverit, quasi aedificiorum splendor ac gloria
ex vetustate pendeat, quae per eam contra obsolescit. Christiani quidam Templum
secundum, non quale à Zorobabele constructum est, sed quale ab Herode instauratum,
Salomonico augustius fuisse & splendidius arbitrantur, atque eo spectare Aggæi vati-
cinationem. Hanc opinionem acute refellit Villalpandus ex Josepho, qui aedes duas,
Caesaream, & Agrippium, ab Herode constructas, Templum magnificentia superasse
scribit. Nos autem defendere priscorum Judaeorum doctrinam possumus, cum ex hoc
Villalp. Tom. 3, in Ezech. pag. 80.
Joseph. de bell. Jud. libr. 1. cap. 16.
Mal. 3. 1, & seq.
Ezech. 43. 2, & seq.
Aggæi loco, tum ex Malachiae tertio capite: maxime vero ex quadragesimo tertio
Ezechielis, ubi magnificentum illud Templum sibi visum describens, quale Judaei Messiae
temporibus excitatum iri asseverant, *Elevavit me, inquit, spiritus, & introduxit me in*
atrium interius, & ecce repleta erat gloria Domini domus. Et audivi loquentem ad me de
domo: & vir qui stabat super me, dixit ad me: Fili hominis, locus solii mei, & locus vesti-
giorum pedum meorum, ubi habito in medio filiorum Israel in aeternum, & non polluent
ultra domus Israel nomen sanctum meum, ipsi & reges eorum in fornicationibus suis;
Hinc David appellat Christum, *Regem gloria;* Paulus, *Dominum gloria:* hinc de *Psal. 25. 7, &*
1. Cor. 2. 8.